

1.5.2025

TARVITTAVAT KORJAUSTOIMENPITEET /KORJAUSTOIMENPITEET ESITETTY 1-5 KOHTIEN YHTEYDESSÄ

Mela edellyttää toimeksi saaneelta kunnalta/lomituksen lomitusyksiköltä alla lueteltuja toimintaa korjaavia toimenpiteitä.

Edellytämme, että kunta ilmoittaa korjaustoimenpiteet, aikataulun sekä sen kuinka kunta valvoo toimenpiteiden toteutumista ja kenen vastuulla on toimenpiteen toteutumisen valvonta.

Lomitusyksikön suunnitelma laadittu viranhaltijapalaverissa 20.8.2025. Läsnä lomituspalveluista controller Esko Nieminen, henkilöstöpäällikkö Kaisa Tyrni, lomituspalvelukoordinaattori Anu Tuominen, lomituspalvelujohtaja Taina Blomqvist

Nro	Toimenpide	Merkittävyys
1	Resursseja tulisi edelleen suunnata yhteisten käytäntöjen kehittämiseen, toiminnan ohjaukseen sekä sisäisen valvonnan vahvistamiseen koko yksikön tasolla.	3
1	Kunnan ilmoittamat toimenpiteet ja aikataulu: - Yksikössä on laadittu yhteistyössä hallintohenkilöiden kesken Etelä-Suomen Lomituspalvelujen laatukäsikirja ja toimintaprosessit on kuvattu. Lisäksi on laadittu viestintäsuunnitelma. Näitä tarkastellaan aika ajoin. Laatukäsikirjan yhteydessä laadittuja mittareita tarkastellaan talvikaudella kuukausittain lomahallinnon palaverissa. - Lomahallinto kokoontuu kuukausittain kerran tai kaksi livepäiviin, jolloin käydään läpi yhteisiä asioita. Lisäksi on viikoittaiset tiimipalaverit koko hallinnossa ja viranhaltijaryhmällä. - Valvontaa tehdään siten, että edellisistä tehdään muistiot, joihin voidaan palata asioiden noustessa esille ja katsoa, mitä on sovittu. - Digilomituschanke (EAKR) 2024-2026 myötävaikuttaa edellytettyyn toimenpiteeseen. - Yksikössä on käytetty ulkopuolisia konsultteja, coachausta tarpeen mukaan, kaikilla hallintohenkilöillä on mahdollisuus työnohjaukseen halutessaan. - Kaikki hallintohenkilöt saavat osallistua koulutuksiin kiinnostuksensa ja koulutustarpeen mukaan. Kuinka kunta valvoo toimenpiteiden toteutumista: - Lomituspalveluiden puolivuotiskatsaukset kunnanhallitukselle - Kunnanvaltuustolle katsaukset - Kunnan johtoryhmässä ajankohtaishatsaukset - Tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan valvontatoimet Kenen vastuulla on toimenpiteiden toteutumisen valvonta: - Lomituspalvelujohtaja, kunnanjohtaja, kunnanhallitus	

1.5.2025

2	Lomitusyksikön tulee arkistoida kaikki lomituspalvelun myöntämiseen, järjestämiseen ja korvaamiseen liittyvät asiakirjat. Sähköisesti saatu hakemustieto (esim. sähköpostilla) ja sähköinen asiakirja on arkistoitava siten, että sen alkuperäisyys ja säilyminen sisällöltään muuttumattomana voidaan myöhemmin osoittaa (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa, 20 §). Lomitusnetin asiointipalvelun kautta ilmoitetut eläinmäärä- ja tehtäväosuustiedot tulee arkistoida, koska Lomitusnetti ei säilytä historiatietoja. Lomituspalvelun myöntämiseen, järjestämiseen ja korvaamiseen liittyvät asiakirjat on säilytettävä kymmenen kalenterivuotta lomituspalvelun myöntämisestä, jollei arkistolaitos ole määrännyt niitä pysyvästi säilytettäväksi (LPL 45 b §). Ohjeistus: Kun yrittäjä jättää vuosilomahakemuksen Lomitusnetin kautta, hänen täytyy vahvistaa, että hän on tarkistanut/ilmoittanut tilan eläinmäärät ja tilalla työskentelevien tehtäväosuudet. Nämä tiedot ovat osa hakemustietoja ja vaikuttavat lomituspalvelun myöntämiseen. Em. tiedot täytyy arkistoida ottamalla Lomitusnetistä kuvaprintti (myös siinä tapauksessa, että tiedot eivät muutu). Jos tiedot muuttuvat, kuvaprintti tulee ottaa näytöstä ennen muutoksen hyväksymistä voimaantulevaksi. Jos maatalousyrittäjän ilmoittama tieto aiheuttaa lomituspäivän keston muuttumisen tai jos maatalousyrityksessä on useampi lomituspalveluihin oikeutettu, muuttuneesta tiedosta tulee kuulla muita maatalousyrittäjiä heidän oikeusturvansa varmistamiseksi. Vaihtoehtoisesti yrittäjiä voidaan pyytää täyttämään ja allekirjoittamaan tilatietolomake, joka toimitetaan lomitusyksikköön.	3
2	Kunnan ilmoittamat toimenpiteet: - Digilomitus Hankkeessa on demovaiheessa sähköisesti täytettävä ja sähköisesti allekirjoitettava tilatietolomake, jolla vastataan tähän toimenpide edellytykseen. - Digilomitus Hankkeessa selvitetään aineistojen säilytysratkaisut Toimenpiteiden aikataulu: - Toimenpide sähköisen tilatietolomakkeen käyttöönotossa on demovaiheessa ja otetaan käyttöön pilotointivaiheen jälkeen, mikäli Mela hyväksyy menettelyn. - Digilomitus Hankke on 2-vuotinen ja digitaalisten ratkaisujen muun muassa aineistojen säilytykseen on määrä valmistua hankkeen aikana. Kuinka kunta valvoo toimenpiteiden toteutumista: - Digilomitus Hankkeen työntekijä ja lomituspalvelujohtaja vastaavat tilatietolomakkeen pilotoinnin toteutuksesta sekä mahdollisesta käyttöönotosta. - Digilomitus Hankkeen loppuraportti kertoo lopputuloksen Kenen vastuulla on toimenpiteiden toteutumisen valvonta: - Lomituspalvelujohtaja, kunnanjohtaja, kunnanhallitus	

1.5.2025

3	Jos maatalousyrityksen tuotantosuunnan mukaisen työajan määrittäminen ei ole mahdollista TTS-Manager -ohjelmalla, kokonaistyöajan määrittämistä varten maatalousyrittäjältä on pyydettävä selvitys lomitettavista työvaiheista ja arvio niiden suorittamiseen kuluva ajasta. Lomituspäivän kesto määritellään samalla tavalla riippumatta siitä, kuuluuko maatalousyrittäjä lomitussyksikön järjestämien lomituspalvelujen piiriin vai järjestääkö hän lomituspalvelut itse. Maatalousyrityksen kokonaistyöaika määräytyy sen mukaan, kuinka pitkä aika keskimäärin päivittäin kuluu maatalousyrityksen päivittäin välttämättömien kotieläinten hoitotöiden tekemiseen. Päivittäisillä hoitotöillä tarkoitetaan sitä, että kyseiset hoitotyöt ovat päivittäisiä tai vähintään viikoittain toistuvia. Kokonaistyöajan arvioinnissa ei oteta huomioon tiettyyn tuotantajaksoon kuuluvia hoitotöitä, jotka eivät ole vähintään viikoittain toistuvia. Nämä työt voivat lomitussyksikön järjestämässä lomituksessa aiheuttaa lomituspäivän keston pidentämistarpeen. Lomituspäivän kesto tulee tarkistaa, kun se on perusteltua maatalousyrityksen kotieläinten määrässä tai laadussa taikka tuotantomenetelmissä ja -olosuhteissa tapahtuneiden muutosten johdosta.	3
3	Kunnan ilmoittamat toimenpiteet: - Tarkennamme toimintamalliamme ja ohjeistustamme, että kaikki mitoitukseen liittyvät asiakirjat tulevat tallennetuksi asianmukaisesti. - Olemme muuttaneet TTS-laskelmien teon prosessia ja pilotoimme siten, että prosessi on keskitetty. Toimenpiteiden aikataulu: - Lomitustyöajan mitoitus on jatkuvaa tiloilla tapahtuvien eläinmäärien ja tuotantomenetelmien muutosten vuoksi, pilotoinnin tulokset otetaan käyttöön sen jälkeen, kun pilotointi syyskuun 2025 loppuun mennessä on tehty ja arvioitu. Kuinka kunta valvoo toimenpiteiden toteutumista: - Toimenpiteen toteutumista seurataan lomahallinnossa hallinnon yhteisissä livepäivissä Kenen vastuulla on toimenpiteiden toteutumisen valvonta: - Ensisijaisesti mitoituksia tekevien lähijohtajien vastuulla - Kokonaisvastuu lomituspäiväjohtajalla	
4	Yksikön tulee kiinnittää huomioita, että vuosilomat tulee pitää ja järjestää ensisijaisesti lomavuoden aikana.	3
4	Kunnan ilmoittamat toimenpiteet: - Tavoitteenamme on järjestää vuosilomat ensisijaisesti lomavuoden aikana Toimenpiteiden aikataulu: - Tiedotamme asiakkaita asiasta kuukausittaisissa uutiskirjeissämme - Lähijohtajat seuraavat asiakkaiden lomasaldoja ja tarjoavat lomitusta silloin, kun lomittajia on vapaana.	

1.5.2025

	Kuinka kunta valvoo toimenpiteiden toteutumista: - Lomahallinnon sisäisissä palaverissa seurataan mittareita Kenen vastuulla on toimenpiteiden toteutumisen valvonta: - Lomituspalvelujohtaja	
5	Maatalousyrittäjän on haettava lomituspalveluja kirjallisesti yksiköltä. Kirjallisen sijaispuhakemuksen tulee olla saapunut yksikköön ennen lomituspalveluun kuuluvien töiden aloittamista (LPL 18 §). Jos yrittäjä ei toimita ehdollisella päätöksellä todetussa määräajassa pyydettyä asiakirjaa tai jos sijaisavun saamisen edellytyksenä oleva etuus hylätään, lomitusyksikön tulee toimia ehdollisen päätöksen mukaisesti. Jos asiakirjan toimittaminen viivästyy asiakkaasta riippumattomasta syystä, yksikkö voi antaa asiakkaalle lisäaikaa asiakirjan toimittamiseen. Yksikön tulee rauettaa ehdollinen päätös, jos itse järjestetyn lomituksen valinnut yrittäjä ei ole käyttänyt sijaisapua hakemanaan aikana.	3
5	Kunnan ilmoittamat toimenpiteet: - Tarkennamme toimintamallejamme lomahallinnossa ja tiedotamme myös asiakkaita lomituspalvelujen hakemisen menettelytavasta uutiskirjeissämme (LPL 18 §). - Työvuorosunnittelussa tulee tarkastella, että lomituspalvelua ei järjestetä ennen kuin kirjallinen sijaispuhake on saapunut yksikköön. - Odotamme lomituspalvelujen uuteen tietojärjestelmään hakuominaisuutta tai vastaavaa, jolla voidaan löytää mahdollisena olevat käsittelyä odottavat sijaispuhakemukset. Toimenpiteiden aikataulu: - Olemme lomahallinnossa käyneet läpi Melan kuntatarkastusasiakirjat ja toimenpide edellytykset korjausta vaativiin asioihin ja siten kiinnittäneet huomiota kehotukseen. - Tiedotamme asiakkaita uutiskirjeissämme ja tapauskohtaisesti - Melan lomituspalvelujen uuden tietojärjestelmän rakentumisen aikataulu Kuinka kunta valvoo toimenpiteiden toteutumista: - Lomahallinnon sisäisissä palaverissa seurataan ja ohjataan toimintaa. - Lomitusyksikön sisäisen valvonnan tueksi olisi tärkeää, että lomituspalvelujen tietojärjestelmästä pystyttäisiin lomahallinnossa ajamaan ristiintaulukointia yms. Kenen vastuulla on toimenpiteiden toteutumisen valvonta - Lähijohtajat, asiakkuuspäällikkö ja henkilöstöpäällikkö - Lomituspalvelujohtaja	

1.5.2025

- 1 = Kriittinen. Kyseessä on iso taloudellinen vaikutus, merkittävä lainvastainen toiminta tai lomituspalveluiden toteutumiseen kohdistuva puute. Edellisessä kuntatarkastuksessa on voitu antaa selkeä korjauskehoitus, joka on jätetty noudattamatta. Lomitusyksikön pitää ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin viipymättä. Havainto edellyttää aikataulutetun ja vastuutetun korjaustoimenpide-/valvontasuunnitelman laatimista ja sen toimittamista Melaan. Valvontasuunnitelmaan tulee kirjata mittari(-t), jolla lomitusyksikkö voi todentaa korjaavan toimenpiteen onnistumisen. Lomitusyksikön tulee toimittaa dokumentaatio tehdyistä toimenpiteistä ja valvontasuunnitelman tuloksista Melaan, jotta voidaan todeta ja osoittaa, että korjaavilla toimenpiteillä on poistunut lainvastainen toiminta/puute. Mela tekee myös jälkitarkastuksen, että toiminta on korjaantunut havainnon osalta.
- 2 = Erittäin merkittävä. Toiminnassa havaittiin epäkohtia, jotka vaikuttavat merkittävästi lomituspalveluiden toimivuuteen, saatavuuteen, lainmukaisuuteen tai taloudellisuuteen. Havainto edellyttää lomitusyksiköltä valvottuja toimenpiteitä mahdollisimman nopeasti. Havainto edellyttää aikataulutetun ja vastuutetun korjaustoimenpide-/valvontasuunnitelman laatimista ja sen toimittamista Melaan. Valvontasuunnitelmaan tulee kirjata mittari(-t), jolla lomitusyksikkö voi todentaa korjaavan toimenpiteen onnistumisen. Lomitusyksikön tulee toimittaa dokumentaatio tehdyistä toimenpiteistä ja valvontasuunnitelman tuloksista Melaan, jotta voidaan todeta ja osoittaa, että korjaavilla toimenpiteillä on poistunut lainvastainen toiminta/puute. Mela voi tehdä tarvittaessa jälkitarkastuksen, että toiminta on korjaantunut havainnon osalta.
- 3 = Merkittävä. Toiminnassa havaittiin epäkohtia, joilla on jonkin verran vaikutusta lomituspalveluiden toimivuuteen, saatavuuteen, lainmukaisuuteen tai taloudellisuuteen. Havainto edellyttää aikataulutetun ja vastuutetun korjaustoimenpide-/valvontasuunnitelman laatimista ja sen toimittamista Melaan hyväksyttäväksi. Myös silloin, jos kyseessä on yksittäinen tapaus, mutta vaikutuksiltaan merkittävä ja toiminta on selkeästi lainvastaista. Mela voi pyytää tarvittaessa seurantaraportin korjaustoimenpiteiden ja valvontasuunnitelman toteutumisesta.
- 4 = Huomioitava. Lomitusyksikön tulee huomioida havainto esimerkiksi kehittämissuunnitelmissaan. Vaikka havainnon kiireellisyys on vähäisempi, tulee siitä kuitenkin huolehtia toimeksiantosopimuksen mukaisen toiminnan varmistamiseksi. Pyydämme toimittamaan selvityksen, miten havainto huomioidaan kunnassa.